

Fauna - płazy

Liczba gatunków płazów występujących w Polsce wynosi 18. Dla wszystkich woda jest niezbędna do rozmnażania, niektóre z nich spędzają cały czas w wodzie, inne preferują środowisko lądowe. Poniżej przedstawię kilka gatunków spotykanych najczęściej przez wędkarzy.

Żaba wodna (*Rana esculenta*)

Najlepiej znana przedstawicielka żab zielonych. Dymorfizm płciowy przejawia się przede wszystkim w wielkości osobników: samica mierzy 9 cm, samiec zaś najwyżej 7,5 cm, choć niekiedy - bardzo rzadko - spotyka się okazy, których długość dochodzi do 12 cm. W kątach pysków samców widoczne są szpary, przez które w czasie rechotania wydymają się jak baloniki białawe lub szare rezonatory. U żab wodnych wzdłuż grzbietu biegną dobrze widoczne i często różnie ubarwione wypukłe listwy, pośrodku grzbietu zaś często występuje różowawo-zielona podłużna pręga.

Żaby wodne są niewybredne w wyborze środowiska. Żyją nad płytkimi stawami rybnymi, nad zatokami jezior, strumieniami i rowami melioracyjnymi, a także większych gliniankach czy dołach po eksploatacji torfu. Żaby te unikają środowiska żaby jeziorkowej, a występują często z żabą śmieszką, w większych rzekach i zbiornikach wodnych. Żaby wodne wykazują stosunkowo duże przywiązanie do miejsca. Nie znoszą one wody bardzo zimnej, zbiorników obfitujących w źródła i jak się wydaje, o dużej zawartości wapienia. Forma ta nie wykazuje wyraźnej specjalizacji ekologicznej.

Żaba moczarowa (*Rana arvalis*)

Żaba moczarowa bardzo podobna do żaby trawnej. Przy oglądaniu obu gatunków z bliska identyfikacja jest dużo łatwiejsza. Mają one odmienne ukształtowanie głowy - pysk żaby moczarowej jest ostrzejszy (u żaby trawnej lekko zaokrąglony). Widoczne są także różnice w ukształtowaniu i wielkości metatarsalnych modzeli umieszczonych po przyśrodkowej stronie podszew tylnych kończyn. Żaba moczarowa ma duży, twardy modzel, którego wielkość równa jest 2/3 wielkości I palca. Żaba trawna natomiast ma tam niewielką, miękką wypukłość. Brzuch żaby moczarowej jest jasny i jednolicie ubarwiony, choć czasami na podgardlu i piersi mogą występować niewielkie plamki. Ciemne plamy na skroniach są wyraźnie widoczne. Samce żaby moczarowej w okresie godów zmieniają barwę na błękitno - szarą.

W przeciwieństwie do żaby trawnej, która lubi tereny zadrzewione, żaba moczarowa żyje na terenach otwartych. Środowiskiem jej są mokre łąki torfowe, łąki podmokłe, a nawet pola o charakterze stepowym obfitujące w kryjówki i zbiorniki wodne, np. rowy melioracyjne. Nie wchodzi do lasów, a występuje jedynie na ich skrajach, gdzie spotyka się z żabą trawną. Występuje na polach uprawnych, a nawet w ogrodach. W okresie godowym żyje w zbiornikach znajdujących się na terenach przez nią zamieszkanych, małych stawkach po torfie, śródłąkowych bagnistych kałużach itp. Lubi wody obfitujące w roślinność, stojące i spokojne. Na gody wybiera niekiedy całkiem płytkie kałuże, wysychające w okresie bezdeszczowym.

Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*)

Traszka grzebieniasta jest największą z europejskich traszek. Jej długość wynosi 16-18 cm. Jej ciało jest bardzo zmienna. W wodnej fazie życia u traszki grzebieniastej wyraźnie ujawniają się drugorzędne cechy płciowe. Samcom wyrastają okazałe grzebienie. Grzebienie grzbietowe jest wysokie, ma zaokrąglony grzbiet i jest wyraźnie oddzielony od grzebienia ogonowego. Samice nie mają grzebienia grzbietowego, a jedynie wąski rurek na ogonie.

Środowisko wodne traszki grzebieniastej, w którym przebywa ona mniej więcej od połowy marca do sierpnia, jest dość zróżnicowane. Z reguły zamieszkuje ona nieco większe i głębsze zbiorniki wodne niż pozostałe traszki, choć w wyborze nie jest zbyt wybredna. Bardzo lubi zbiorniki torfowe. Obok traszki górskiej to właśnie traszka grzebieniasta pozostaje najdłużej w środowisku wodnym. W okresie życia lądowego, który mniej więcej trwa w przypadku omawianego gatunku od sierpnia do października, traszka grzebieniasta (już bez grzebienia) przebywa w terenach zaroślowych, w lasach, parkach i prowadzi podobny tryb życia do salamandry. Jest gatunkiem wyraźnie synantropijnym. W dzień pozostaje ukryta pod sągami drzewa, w zbutwiałych pniach, często w piwnicach i kopcach ziemnych.

RZEKOTKA DRZEWNA (*Hyla arborea*)

Osiąga długość 6 cm. Ubarwienie zasadnicze to trawiasta zielen. Może się ono zmieniać w zależności od czynników zewnętrznych, bywa też brązowe do prawie czarnego. Przy otworze nosowym zaczyna się czarna linia brzeżna biegnąca dalej na pograniczu powierzchni grzbietowej i brzusznej, również na kończynach. Strona brzuszna jest kremowobiała. Końce wszystkich palców są zakończone przylgami, co wyróżnia ją spośród płazów krajowych.

Żyje głównie na drzewach i krzewach liściastych, przeważnie na terenach nizinnych. Aktywna w dzień, z wyjątkiem okresu godowego. Jest to najbardziej ciepłolubny gatunek z pośród naszych płazów bezogonowych. Gody odbywają dopiero w maju, rzadziej trwają one do końca lipca.

Samiec wydaje w tym czasie bardzo silny, charakterystyczny głos przypominający terkot. Jest to możliwe dzięki dużemu pojedynczemu rezonatorowi. Samica składa od 400 do 1000 jaj. Kijanki osiągają maksymalnie 5 mm, a po przeobrażeniu (na ogół po 3 miesiącach) młode mają 1,3-1,5 cm długości. Dojrzewają w drugim roku. Do wody wchodzi tylko na gody, zimuje na lądzie pod warstwą liści.

2023-08-25 12:37:40